

Developing Teachers' Evaluation and Assessment Skills

Työkalun nimi:

M-Pro

Suunnittelijat:

Maija-Leena Kemppi, Virpi Kellokoski

Miksi?

Työkalu on ns. tikkataulumallinen ohjaustarveanalyysi eli maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden ohjaustarpeiden tunnistamisen ja ohjauksen apuväline

-Työkalu on suunniteltu tunnistamaan, kohdistamaan ja havainnollistamaan näyttötutkintoon hakeutuvan maahanmuuttajataustaisen opiskelijan ohjaus- ja tukipalvelujen tarpeita. Tällöin on mahdollista suunnitella ammattiin valmistavan koulutuksen aikana tarvittavia tuki- ja ohjauspalveluja jo hakeutumisvaiheessa sekä selvittää tarvittavia resursseja tukitoimien järjestämiseksi

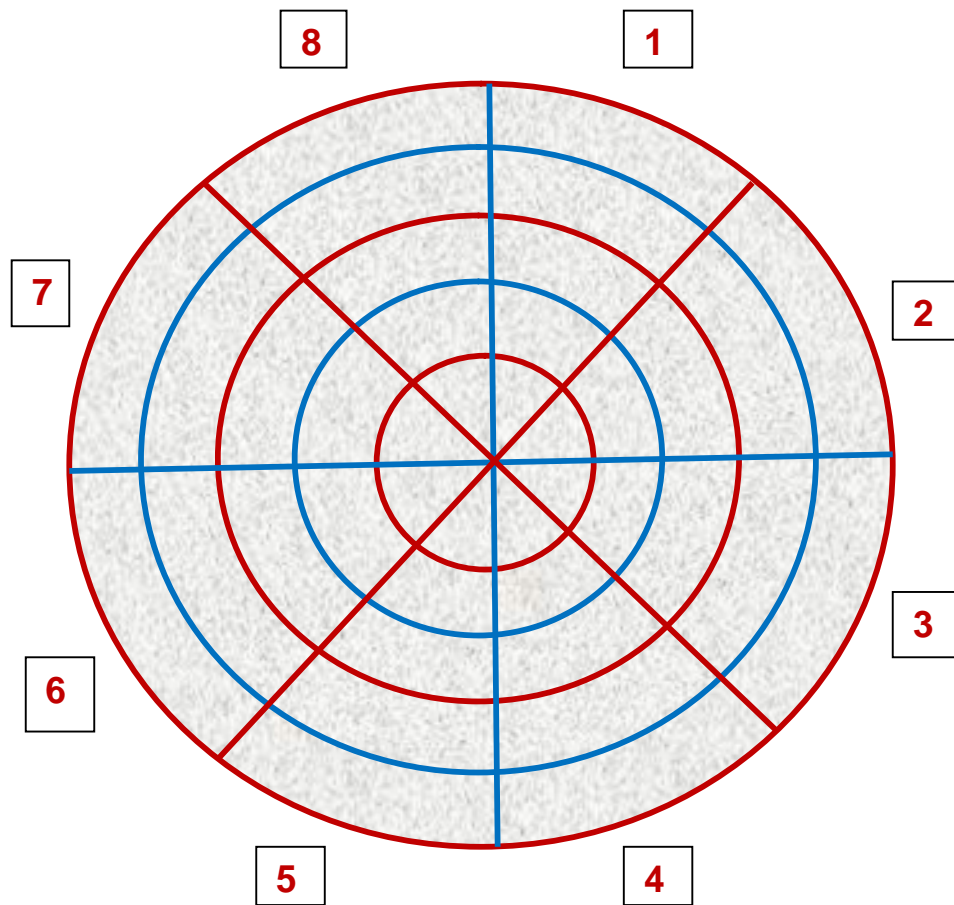
-Työkalulla arvioidaan maahanmuuttajataustaisen opiskelijan tilannetta, esim. kielellisiä ja kulttuurisia valmiuksia, elämäntilannetta ja muita asioita, jotka vaikuttavat ehkä myöhemmin tutkintoon valmistavassa koulutuksessa selviämiseen. Samalla arvioidaan HOPSia varten ne toimenpiteet ja tukitoimet, joita on tarpeen/voidaan tarjota opiskelijalle ammattitaidon hankkimis- ja osoittamisvaiheessa.

Mitä?

- Työkalu on ns. tikkataulumalli. Siinä on segmenttejä, jotka kuvaavat maahanmuuttajataustaisen opiskelijan elämäntilannetta ja erilaisia opiskelu- ja oppimisvalmiuksiin vaikuttavia tekijöitä. Taidot ja tilanne kuvataan asteikolla 1 – 5. Taso 5 edustaa oppimisen kannalta parhaita tilannetta. Kun opiskelijaa haastatellaan, merkitään tikkatauluun haastattelijan arvio opiskelijan taidoista/elämäntilanteesta. Monipuolisemman kuvan ohjaustarpeista saa, mikäli sekä opiskelija, ohjaava kouluttaja ja ammattiaineen opettaja sekä tarvittaessa työpaikkaohjaaja kukin tekevät omat ”tikkataulusensa”. Näin saatuja tauluja arvioidaan ja pohditaan mahdollisia eroavaisuuksia sekä niiden syitä. Tikkataulu toimii pohjana tukitoimien suunnittelulle ja samalla sitä voidaan käyttää arvioitaessa tarvittavia resursseja.

Tikkataulua voidaan käyttää myös visuaalisena työkaluna arvioitaessa yksittäisen opiskelijan tai koko ryhmän tuki- ja ohjaustarpeita.

Tikkataulu voi olla joko lyhythaastattelun tai pidemmän ohjausprosessin jälkeinen tuotos riippuen siitä, mitä tavoitellaan. Mikäli tikkataulua käytetään pelkästään visuaalisena välineenä, sen tuottaminen vaatii ehkä n. 20 minuuttia aikaa kultakin osapuolelta. Tarkempi ja yhteisesti sovittujen kriteerien pohjalta tuotetun taulun laatiminen voi viedä aikaa tunnista kahteen/tekijä. Myös pidempi ohjausprosessi on joskus tarpeen.

Tikkataulun osat:

TAVOITEAMMATTI

- 1 PERUSKIELITAITO
- 2 KOULUTUS ko.ammattialalla (lähtötaso koulutuksessa)
- 3 KOKEMUS ko. ammattialalla kotimaassa/Suomessa (lähtötaso ammatissa)
- 4 YLEISAINEIDEN OSAAMINEN (verrattuna norm. Lähtötasoon)
- 5 OPPIMISVALMIUDET
- 6 MOTIVAATIO (kuinka kauan tavoite on ollut selvillä)
- 7 EROT OPPIMISKULTTUUREISSA (aiemmat oppimiskokemukset: miten, missä ja milloin?)
- 8 ELÄMÄNTILANNE (perhetilanne, oma sopeutumisvaihe...

Miten?

Työkalua on tarkoitus käyttää pääasiassa aikuisten näyttötutkintojärjestelmässä. Opiskelijalle kerrotaan tikkataulun idea ts. sen toiminta tuki- ja ohjauspalvelujen arviointityökaluna. Sen jälkeen opiskelijaa pyydetään arvioimaan oma tilanteensa kunkin yllämainitun asian suhteen ja merkitsemään mustalla jokainen segmentti tasoilla 1 – 5 erikseen.

1 tarkoittaa vielä tasoa, joka vaatii erityistä tukea, kannustamista ja ohjausta, sillä valmiudet tältä osin ovat vielä varsin puutteelliset. Numero 5 tarkoittaa tasoa, jolla ns. normaalit ohjaustoimet riittävät.

Tämän jälkeen sekä ohjaava kouluttaja, ammattiaineen opettaja ja työpaikkaohjaaja kukin tekevät samoin. Kun kaikki tikkataulut ovat saatavilla, niitä tarkastellaan ja samalla pohditaan yhdessä, mistä mahdolliset erot arvioinneissa johtuvat. Näiden perusteella tehdään yhteinen päätös siitä, mitkä osa-alueet vaativat erityistä ohjausta ja tukea. Näin saadaan lisätietoja henkilökohtaistamissuunnitelmaa varten ja tällöin voidaan suunnitella tuen järjestämistä koulutuksen ja myös ammattitaidon osoittamisen aikana.

Lisäksi opettaja/kouluttaja voi tarkastella kaikkien ryhmänsä opiskelijoiden tikkatauluja yhdessä ja hän voi tämän perusteella laatia ryhmäkohtaisen opetussuunnitelman, jossa erityistarpeet on otettu huomioon. Erityisesti ryhmässä, jossa on runsaasti maahanmuuttajataustaisia opiskelijoita, tämä tieto on tarpeen vaikkapa lukusuunnitelmaa laadittaessa. Lisäksi näyttösuunnitelman tekovaiheessa tikkataulusta on höytyä.